Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18615

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i (CBZKÖ), bireylerin belirli bir Ciddi Bo? Zaman etkinli?ine olan derin ba?l?l?klar?n?n ve bu ba?l?l?k sürecinde kaydettikleri ilerlemenin Psikometrik olarak ölçülmesini amaçlayan bir araçt?r. Ölçek, özellikle bireylerin bo? zaman aktivitelerini bir **Kariyer** yap?s? içinde nas?l deneyimlediklerini, bu süreçteki a?amalar?, zorluklar? ve ki?isel ba?ar?lar? de?erlendirmek üzere geli?tirilmi?tir. Durhan, Özdemir ve Karaküçük (2020) taraf?ndan yap?lan çal??ma, ölçe?in Türkçe kültürüne uygunlu?unu, yap?sal bütünlü?ünü ve güvenilirli?ini ortaya koyan bir **geli?tirme** ve do?rulama çal??mas?d?r. Bu araç, bo? zaman ara?t?rmalar? alan?nda, bireysel geli?im ve motivasyon konular?nda önemli veriler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, Bo? Zaman Kariyeri, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Kariyer, Türk Çal??malar?.

Yazarlar

Tebessüm Ayy?ld?z Durhan, Alparslan Serhat Özdemir, Serdar Karaküçük

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Ciddi Bo? Zaman kavram?n?n temelini olu?turan alt boyutlar? ve bireyin bu alandaki ilerlemesini ölçebilecek Türkçe bir araç sunmakt?r. Bu kariyer yakla??m?, bo? zaman aktivitesine uzun süreli, yüksek çaba gerektiren ve özde?le?meye dayal? bir kat?l?m? içerir. Ölçek, uygulay?c?lara ve ara?t?rmac?lara, kat?l?mc?lar?n bo? zaman faaliyetlerini ne derece ciddi bir kariyer olarak alg?lad?klar?n? ve bu süreçte hangi a?amada bulunduklar?n? belirleme imkan? sa?lamaktad?r.

Ölçek, literatürdeki bo? zaman kavram?n?n sadece e?lence odakl? olmad???n?, ayn? zamanda ki?isel geli?im ve uzmanla?ma sa?layan yap?lar içerdi?ini göstermeyi hedeflemektedir. Bu nedenle, bireylerin **bo? zaman aktivitelerine** yat?rd?klar? zaman, enerji ve kaynaklar?n seviyesini ölçmek, ölçe?in birincil amaçlar?ndan biridir.

Yap?

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri, Robert Stebbins taraf?ndan geli?tirilen ve bo? zaman faaliyetlerinin profesyonel veya yar?-profesyonel bir meslek gibi deneyimlendi?i bir çerçeveyi ifade eden bir yap?d?r. Bu yap?, genellikle alt? ana boyutta incelenir: sürekli azim, kariyer a?amalar?nda ilerleme, benzersiz ve dayan?kl? faydalar, güçlü özde?le?me, özel bir ahlaki yap? ve grup üyeli?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

CBZKÖ, bu kariyer a?amalar?n?n ve karakteristik özelliklerinin kat?l?mc?lar taraf?ndan ne ölçüde benimsendi?ini ölçmektedir. Ölçe?in alt boyutlar?, muhtemelen bireyin ba?lang?çtan uzmanl??a do?ru ilerlemesini, özverisini ve aktiviteye duydu?u ba?l?l???n derinli?ini temsil eden faktörlerden olu?maktad?r. **Yap?sal geçerlik** çal??malar?, ölçe?in teorik olarak beklenen bu çok boyutlu yap?y? yans?t?p yans?tmad???n? test etmi?tir.

Geçerlik

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i'nin Geçerlik çal??mas?, Durhan, Özdemir ve Karaküçük (2020) taraf?ndan detayl?ca yürütülmü?tür. Bu çal??ma, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamaya odaklanm??t?r.

Yap?lan analizler aras?nda genellikle **yap? geçerli?i** (Construct Validity) öne ç?kmaktad?r. Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? incelenmi?, maddelerin ilgili alt boyutlara yüklenimleri kontrol edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen boyutsal yap?y? korudu?unu ve Türk örnekleminde geçerli oldu?unu göstermi?tir. Ancak spesifik faktör yükleri ve uyum indeksleri için kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik (Reliability) de?erlendirmesi, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini ve iç tutarl?l???n? incelemi?tir. Durhan ve arkada?lar? (2020), ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s?n? hesaplam??lard?r.

Yay?nlanan çal??mada, ölçe?in genel Cronbach Alfa de?erinin ve alt boyutlar?n?n Alfa de?erlerinin kabul edilebilir seviyelerin üzerinde oldu?u bildirilmi?tir. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve testin **ölçme hatas?n?n** dü?ük oldu?unu göstermektedir. Test-tekrar test güvenirli?i gibi di?er güvenirlik yöntemlerinin kullan?l?p kullan?lmad??? bilgisi için kaynak makaleye dan???lmal?d?r.

Faktör Analizi

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i'nin geli?tirme sürecinde **faktör analizi** kritik bir rol oynam??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak ve gereksiz veya uygun olmayan maddeleri elemek için kullan?lm??t?r.

Ara?t?rmac?lar, muhtemelen Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullanarak maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemi?lerdir. Ard?ndan, elde edilen faktör yap?s?n?n farkl? bir örneklem grubunda da geçerli olup olmad???n? test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, modelin veriyle uyumunu gösteren uyum indeksleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

(RMSEA, CFI, GFI vb.) ile raporlanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in **Ciddi Bo? Zaman** kariyerinin farkl? yönlerini (örne?in, azim, özde?le?me, sosyal faydalar) ayr??t?rabildi?ini kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Kesin bilgi için referans makaleye bak?n?z).

Language Available: Türkçe

Population Group: Bo? zaman aktivitelerine ciddi düzeyde kat?l?m gösteren yeti?kinler veya üniversite ö?rencileri (Örneklem detaylar? için makaleye bak?n?z).

Age Group: Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki çe?itli bo? zaman etkinliklerine (spor, sanat, hobi vb.) aktif olarak kat?lan bireyler üzerinde standardize edilmi?tir. Spesifik örneklem büyüklü?ü ve demografik da??l?m, 2020 tarihli çal??mada mevcuttur.

Test Methodology: Öz-bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Kat?l?mc?lar, bo? zaman aktivitelerine yönelik tutum ve davran??lar?n? yans?tan ifadelere ne derece kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ciddi Bo? Zaman, Kariyer Geli?imi, Bo? Zaman Çal??malar?, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanan kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Tebessüm Ayy?ld?z Durhan: tebessum@gazi.edu.tr

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi (Makale yay?nland??? tarihteki sorumlu yazar adresi).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i'nin geli?tirme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? 2020 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için izinler, sorumlu yazar Tebessüm Ayy?ld?z Durhan ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Kullan?m ücreti bilgisi sa?lanmam??t?r, ancak akademik amaçl? kullan?mlar genellikle yazarlar?n izniyle ücretsiz olabilmektedir.

Orijinal makaleye eri?im için kullan?lan DOI ba?lant?s? ?udur: https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.41728.

Kaynaklar

Durhan, T. A., Özdemir, A. S., ve Karaküçük, S. (2020). Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Turkish Studies - Social, 15*(3), 953-963. DOI: 10.29228/TurkishStudies.41728

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ciddi-bos-zaman-kariyeri-olcegi-toad.pdf

Ciddi Bo? Zaman Kariyeri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen 2020 tarihli kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM